ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – PROSTŘEDÍ PRO ŽIVOT – 2026

Prevence odpadů a podpora oběhového hospodářství v malých a středních podnicích

Ing. Irena Baláková, Ph.D., Ing. Veronika Antošová, Ph.D.

Mendelova univerzita v Brně

Číslo a název projektu: SQ02010135 Informační a behaviorální intervence pro malé a střední podniky v oblasti prevence odpadů a oběhového hospodářství

Program: Prostředí pro život 2

Klíčová slova: prevence vzniku odpadu; behaviorální intervence; informační kampaně; udržitelné postupy; školení zaměstnanců; motivace a bariéry; malé a střední podniky

Typ příspěvku: přednáška

Malé a střední podniky (MSP) představují klíčový segment české ekonomiky s výrazným potenciálem pro uplatnění principů cirkulární ekonomiky a snižování produkce odpadů. V praxi však tyto podniky často čelí nedostatku cílených informací, nízké motivaci a specifickým interním či legislativním bariérám. Tento příspěvek představuje výzkumný projekt podpořený Technologickou agenturou ČR v rámci programu *Prostředí pro život 2* (ve spolupráci s MENDELU, GREEN Solution a PedF UK za garance MŽP), jehož cílem je navrhnout a pilotně ověřit informační a behaviorální intervence zaměřené na vedení i zaměstnance MSP.

Projekt využívá inovativní kombinaci kvantitativních a kvalitativních výzkumných metod s cílem identifikovat klíčové determinanty rozhodování, komunikační preference a reálné překážky při zavádění cirkulárních opatření a správném nakládání s odpady či výrobky s ukončenou životností. V příspěvku bude prezentován konceptuální rámec projektu a první data z realizovaného dotazníkového šetření mezi zástupci MSP, která odhalují aktuální postoje firem k prevenci vzniku odpadů a jejich připravenost na přechod k oběhovému hospodářství.

První výsledky z kvantitativního dotazníkového šetření ukazují na informační a administrativní bariéry v oblasti odpadového hospodářství MSP. Až 66 % firem nezná přesné limity pro povinné hlášení produkce odpadu. Ačkoliv většinou firmy deklarují třídění odpadů, 21,0 % dotázaných MSP své zaměstnance v této oblasti neškolí vůbec a dalších 22,5 % pouze neformálně při nástupu. Jako hlavní bariéra efektivní prevence odpadu a adopce cirkulárních řešení při nakládání s odpadem v MSP se jeví složitost legislativy a administrativní náročnost. Jako vhodný informační materiál podniky nejčastěji uváděly jednoduchý checklist povinností a praktický návod krok za krokem.

Prezentovány budou rovněž návazné plánované výstupy projektu, zahrnující metodiku cílenou pro management MSP, vzdělávací kampaň a interaktivní výukové médium určené pro rozvoj environmentálních kompetencí zaměstnanců.